

Alkotónapok Lakiteleken

Elhangzott Sárospatakon 2006. augusztus 19-én.

A 2006. évi téli és nyári alkotótáborok zárókiállításának megnyitásán a Kölcsey házat megtöltő közönséget **Sütő Linda** köszöntötte, majd átadta a szót **Lezsák Sándornak** aki így szólt:

– Sokak szabadságharcát éltük meg az elmúlt évtizedekben. **Kerékyártó István** munkássága számomra legenda. 1975-ben ismertem meg, amikor Balatonbogláron a kápolna kiállításokat szervezte. Másképpen gondolkodó fiatal művészek, képzőművészek, festők, grafikusok csoportjából szervezett műhelyt ilalom és tűrés határán. Nehéz körülmények között hozott létre egy különleges alkotó környezetet, ahol küzdelmüket együtt vívták. **Kerékyártó István** 1971-ben fogalmazta meg levélben a művészek gondolatait. Ez a keményhangú írás szinte önfelje-

folytatja, hiszen most Tállyán, korábban Tokajban a lakitelekihez hasonló alkotótáborok szervezésével komoly küzdelmet folytat annak érdekében, hogy a tehetséges szegény sorsú fiatalok pályájának olyan állomása legyen, mely meghatározza gondolkodásmódjukat.

Ilyen egyszemélyes harc **Dévai Nagy Kamilláé** is. Népszerűsége, hangjának rendkívüli ereje meghódította a Kárpát-medence közönségét, és nemcsak a magyarokat. A Nyílik a rózsa, majd az azt követő népdalversenyek révén vált korának kiemelkedő személyiségévé, egyéniségévé. **Dévai Nagy Kamilla** nemcsak díjakkal elismert énekes. (Népművészet Mestere, Liszt Ferenc és Béres Ferenc díj) Eljutott a legkisebb falvakba is, ahol osztatlan elismeréssel szólnak róla. Bekerült a rekordok könyvébe, hiszen 29 nyelven szálltak dalai, s ma már 34 nyelven szólal meg.

Rendkívüli képesség és életpálya az övé, de egyszemélyes szabadságküzdelem is. Különösen

küzdelemmel működik az iskolája.

Személyes szabadságharc, küzdelem **Geröly Tibor** és **Hilda** munkája is. A tábor az életük értelme és része. Vállukra vesznek olyan terheket, amit mások nem. Kutatják, keresik azokat az embereket, azokat a tehetséges magyar képzőművészeket, akik akár húsz évesen, akár hatvan évesen kezdenek rajzolni, festeni, alkotni. Felkarolják azokat, aki így érzik teljesnek életüket. Így tudnak valamit visszaadni abból, amit a családból, a tájból, a hagyományokból, a szűkebb környezetükből hoztak. Így adják önmagukat.

Geröly Tibor és **Hilda** a kezdetektől ezeknek, a táboroknak a szervezői. Nem rendeznek fórumokat, előadásokat, de beszélgetésekkel, programok szervezésével teszik szebbé, tejesebbé az itt töltött napokat és éltetik a lakiteleki szellemet.

Köszöntöm **Bagi Ferencet**, aki ebben az évben kapta meg a Magyar Kultúra Lovagja címet. Ő is 'lelke' ezeknek a táboroknak. A parókia befogadja és otthont ad a művészeknek. **Lőrincz István** készséges, folyamatos segítségnyújtását is csak dicsérni tudom.

Egyszemélyes szabadságharcok ezek a magyarságért, a hitért, a Kárpát-medence egységéért. Ez a dolgunk. Összefogni ezeket, a küzdelmeket. Ebben segít nekünk ez a kiállítás, ez a megnyitó ünnepség is."

Kerékyártó István bevezetőjében hangsúlyozta, hogy **Lezsák Sándor** az, aki az elmúlt évtizedekben folyamatosan magányos küzdelmet folytatott, de társakat keresett és talált. A harcot együttes erőfeszítéssé változtatta. Valamikor itt – Bács-Kiskun megyében – futóhomokot sodort a szél. Szakemberek sora változtatta aranyhomokká. Megkötötték a talajt, gyümölcskultúrákat telepítettek.

A Lakiteleki Népfőiskola szellemi homokon létesített építmény, mely a magyar múlt és jelen

Lezsák Sándor köszönti a kiállítás résztvevőit. Fotó: Olajos István

lentés volt a szabad gondolkodásról.

Az 1970-80-as évek magánküzdelmeit magam is végigkísérhettem. Nekem – távollévőnek – erőt adott **Kerékyártó István** gondolkodásmódja. Ma is egyszemélyes szabadságharcát

tíz év óta, amikor egy autóbaleset szakította meg pályáját, melynek következményeképpen a gyógyulás idején döbbent rá, hogy tanítania kell. Ezután hozta létre a **Krónikás Zenedét**, melynek egyszemélyes harcosa maradt. Állami támogatás nélkül, szívós

Dévai Nagy Kamilla énekel. Fotó: Olajos István

értékeit hozza felszínre. A civil társadalom példaadó intézménye.

Különleges képességet igényel az, hogy a tehetséget felismerjék, azokat válasszák ki, akik alkotni vágnak és nem a semmit morzsolják. Geröly Tibor ilyen ember, ezt bizonyítják a tizenkét éve szervezett táborokban készült alkotások.

Lehet úgy is alkotótábort rendezni, hogy az alkotók eljönnek, jól érzik magukat, és békésen hazamennek. A Művészetbarátok Egyesületével kialakított gyümölcsöző kapcsolatunknak köszönhetően az itteni táborok résztvevői tudják, hogy a szellemi segítséget, inspirációt egyensúlyba kell hozni, vagyis viszonzni érdemes.

Máig mintegy háromszáz festmény és grafika került a táborozóktól a népfőiskola tulajdonába. Ezekből, az alkotásokból 30-40 alapja lehetne egy közgyűjteménynek. A többit célszerű lenne a fővárosban aukción értékesíteni, és a befolyt összeggel a táborozások működési költségeihez hozzájárulni. Maradna még kép az iskola helyiségeinek díszítésére is.

A Lakiteleki Népfőiskola és a Művészetbarátok Egyesületének együttműködése egyre szélesedik. Ennek szép példája, hogy **Búza Barna** az egyesület örökös tiszteletbeli elnöke a közelmúltban készítette el a Kölcsey Ház előtt álló Klébelsberg Kúnó szobrot.

Az eddigi tizenhárom tábornak mintegy száznegyven résztvevője volt. Tizennégyen Erdélyből, tizenhárman a Vajdaságból, nyolcan a Kárpát-aljáról, öten a Felvidékről töltöttek itt emlékezetes alkotónapokat, de németországi vendégek is voltak.

A mostani kettős tárlat bizonyítja, hogy ez a munka folytatásra érdemes.

A kiállításon zömmel természetelvű képeket láthatunk, melyek kapcsolódnak a látványfestészethez. A fejlődés abban van, hogy az alkotók közül egyre többen törekszenek a látvány pusztá másolása helyett az

újrateremtésre. Ennek jegyében születtek A. Bak Péter tájképei, Ikafalvi Farkas Béla és Manjesko Iván kompozíciói, F. Csapó Irén virágai, valamint Lizák Pálma autentikus elemeket hordozó Fedeles parasztszekere.

A 2006 évi lakiteleki alkotótábor résztvevői voltak:

A. Bak Péter (Budapest), Berényi Sándor (Kőszeg), B. Molnár Zsuzsa (Budapest), Bozsik Ferenc (Szabadka), Csobanov F. Márta (Magyarkanizsa), F. Csapó Irén (Győrújbarát), Hevesi Ferenc (Békés), Ikafalvi Farkas Béla (Kaposvár), Kallai Sándor (Veszprém), Kovács János (Pécs), Kovács Károly (Horgos), Kulcsár Erzsébet (Marosvásárhely), Lizák Mária (Pécs), Lizák Pálma (Budapest), Manjesko Iván (Szabadka), Mayer Lajosné (Budapest), Mohainé Burián Mária Ágnes (Budapest), Órsy Attila (Balatonalmádi), Szöllősi Anna (Szabadka).

A Szent István kápolnában Bagi Ferenc **gyászmisé**n emlékezett az időközben elhunyt alkotó táborozókra Bényi Lászlóra (Budapest), Molnár Dénesre (Marosvásárhely), Osváth Miklósrá (Hévíz), Szemán Ferencre (Öcsi, Ungvár), Tóth Ferencre (Budapest) és Veres Péterre (Beregszász).

G. Bársonyi Hilda

